

F O G L A L A T: Magyarország (Lugoson gymnasium-nyitási ünnepély; a' tiszán-Inneni koronai kerület tisztújítása; m. tud. társ. kam. tud.) Portugália (cortes-határozatok a' tanácsosok választásáról; a' nemesség elégtelensége; 's a' t.) Spanyolország (szomoru rajza a' tartományok helyzetéről; a' trónkövetelő seregének elgyűlöltje 's tiszteinek elégtelensége; Labornozgási hírek; 's a' t.) Anglia (Abercrombie ismét elnökül választását a' tory lapok nem jó szemmel nézik; Spottiswoode adószedése nem igen akar gyümölcsözni; Burdett beszéde Northamptonshireben; a' királyné Drurylane színházban; a' lordmayer második lakomája, 's üdvözlötése a' köllni kereskedő ég küldöttség által; 's a' t.) Franciaország (lapvélemény Constantine elfoglalásáról; Lefebvre 's Laffitte iránt vita támo-dand a' kamarában; Koreff 's Wolovszky ügye; 's a' t.) Németország (a' német-szövetség gyűlésének utánpomias elleni törvénye; 's a' t.) Olaszország, Ame-rika. Egleghir. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizitálás. Lotto.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Lugos novemberben: Mult hó 9ik napja felejthetlen em-lekü leendő Krassó megyében keblezett kamarai mezővárosunk min-den lakosaira nézve; e' napon ugyanis Kiss András Krassó me-gyei másodalispán mint iskola-küldöttségi elnök, az itt csupán ön-kénytes adakozásokból épült 's 4 tanítóra alapított kisebb gymna-siumot, illő díszű ünnepélylyel Achner János Agoston lelkész-he-lyettesnek, mint kinevezett helybeli iskolaigazgatónak, a' tárgy fon-tosságához méltó komoly szertartással áadá. Az ünnepet reggeli 10 órakor „Jőj el sz. lélek!“ nyitá meg a' sz. egyházban, mit pompás szertartású mise követett. Ezután az említett alispán 's iskolakül-döttségi elnök 's a' helybeli főnnevezett iskola-igazgató, Markovics József Krassó megyei első alispán es a' tanítók kíséretében, követ-ve a' helybeli tiszisegtől és számos örvendő sokaságtól, melly közt első helyen a' m. városi tanács tagjai valának láthatók, az ujon épült iskolaházba mentek, hol az elnök ez ünnepiség okait 's célját ve-lős tartalma magyar beszédben előadván, az épület kulcsait az is-kola-igazgató kezeibe nyujtá, ki köszönő válaszbeszédében mélyen megilleté az egész gyülekezetet. Beszéde végén hangos éljennel tiszt-lék meg hallgatóit, mit az előcsarnokban fölállított hangászkar zajos örömmel kísért. Ez tudatá az épület előtt összesereglett számtalan néposporttal az ünnepély végét, 's most rögtön ezer tor-ok harsant meg döngő éljennel kiáltva a' nemeskeblű alapítóknak, 's számos tarack-durranas a' távol vidékkel is tudatá Lugos örömmü-nepét. Az ünnepet szokás szerint magyar szíveségű lakoma köve-té számtalan szívből jövő aldomással, este pedig egész Lugos fé-nyesen ki lön világi va. Az új iskola-épületen számos átvilágító föl-írás vala látható, köztük középben imez: „Jó hazafit 's polgárt vágy-ván képezni honának a' megye, kebleben e' tanodat emelé.“ Külö-nösen említendő még, hogy az ujonan épült iskola alrészét boltok foglalják el, mellyek jövedelme te emesül segítő pótlam az alap-ítókébul 's illetőleg kamatból tanítók fizetésére 's egyebekre éven-kint fordítandó költséget. Ez iskola annyival inkább szükséges volt igen népes m. városunkban, mivel két kezdő 's egy oláh iskolán kívül semmi olly intézettel nem bírtunk, hol vagyomalanabb polgár ársink jó reménységű és szebb elneveltségű fiaikból hasznos polgárokat nevelthettek volna a' hazának. —

A' tiszáninnen kir. koronai szabados kerület f. évi nov. 9én 's 10én, föls. Urunk engedelméből valóságos jogainak legk. tünőbb-jét örömmel gyakorolta O. Beccs, midőn Grosschmidt János kir. kincstári tan. 's a' kir. kincstári bácsi uradalnak 's tiszáninnen kir. koronai szabados kerület fő igazgatója mint kir. biztos elnöksége alatt belső 's külső Tanácsának, mint egyéb hivatalnokinak újítását tartandó 's biztos főgazgató ur által vezérelve a' kath. szentegyházba sereglett; — a' sz. lélek segítségül hívása után pedig a' kerületi ház terem-be gyűlt, hol a' kerület eddigteremtelt helyettes kapitánya Hall Antal Bacs-megyeibíró díszreteresen viselt hivataláról a' valóságos levél szabályi szerinti leköszönvén, szavazással történt a' választás olly módon: ke-rületi kapitány lett: Manólovits Lázár; szenátorok: ns György János hit. ügyvéd 's Torontal megyei tb.; Kláich Áron hit. ügyv.; Vissy Kris-tóf hit. ügyv.; főjegyző: Joczis Áron hit. ügyv.; al: ns. Hall Miksa; tisztí kiadó: Peits Simon hit. ügyv.; tisztí ügyész: Maroczy Ignác hit. ügyv. számv. vő: ns Késmárky József; épületekre ügyelő: Matsajov János hit. ügyv. írnok: Benich Antal; selyem-nyésztésre ügyelő: Popovits János; kultánácsbeliek: Sinkay János hit. ügyv.; ns Hall Miksa, ns Késmárky József, Maroczy Ignác hit. ügyv.; Petrovits Já-nos ker. pénztárnok; ns Csokits György Torontal megyei tb.; ns Gombos Károly Szerémsmegyei tb.; G. vasszky József főhadnagy és sze-rémj tb.; Branovatsky István hit. ügyv.; Esztergomny György csend-bíró; Gombos Pál 's Kiss Lőrincz. Az ünnepet a' görög n. egy-sült szertartású szentegyházban hálaadó isteni tisztelet, azután vig. lako-ma csinos táncmulatsággal párosulva rekeszté, melly alkalommal atyáskodó királyunk hosszú életiért, 's az uralkodó ház jólétiért mo-zsárdörgések közt poharak ürítették.

A' m. t. társaság szűnnapjai' elmúltával, első kis gyűlését nov. 20ántartá, mellyben I. Valas Antal, az igazgatóság által a' ma-thematicai osztályba újonan kinevezett helybeli r. tag, székét a' Lu-dolphi szótól többiek' érintői által kiejtve tárgyazó értekezés' olvasá-sával foglalta el, melly az Évkönyvek' IV. kötetében fog megjelenni. II. Előterjeszté a' t. oknok a' berlini és lissaboni tudományos akademiák leveleit, mellyeknek elsője mellett a' poroszakademia' újabb munkái ér-keztek; az utóbbiakban a' m. t. társaság a' portugált. társasággal kö-tendő viszonyra felszólítatik. III. Vass László t. t. az ülést több rend-beli, hazánkat illető, külföldön levő tárgyakról tudósítá, miket a' Tudománytár' közelebbi füzele közölni fog. IV. A' Tudománytar' számára beküldött kétnyelvtudományi, két történetirasi 's egy mathematicai ér-tekezés' vizsgálat alá boesztatott. V. Egy külön, nyomtatás' végett bea-dott philosophiai kéziratnak bírálók rendelteték.

A' m. kir. udv. kamra keblebeli bányász-osztályában Ber-nolák Károly beszercezbányai kam. bányászati ügyész - segédet 300 pgó forintnyi évdíjjal fogalmazó gyakoronokká; és Szalghári

György huszti tisztartói irnokot szigeti sómázsamesterré alkalma-zá. Lehoczki János a' likavai kir. kam. urodalomban oszadai kerü-leti erdősz. f. é. oct. 30án; Chrenko János szigeti tisztartósági el-lenőr pedig nov. 1jén meghaláoztak. kam. tud.

A U S Z T R I A.

Nov. 23kán nyitatték meg az első vasút az ausztriai biroda-lomban, minek fölállítatását a' fels. kormány után Rothschild b. ér-deminek köszönhetni. Károly ausztriai főhg ó felsége nyitá meg az utat két főhg-fiasztul, kik 20 percz alatt a' Bécsből másfél órányira eső Wagramba röpítették. Délutáni 2 óra tájban özvegy császárné ó felsége és Ferencz Károly főhg fens. gyermekei is kívánták meg-tekinteni a' dicső, 's az egész ausztriai birodalom műiparára nagy be-folyással leendő készületet — Ferdinand császár éjszaki vasutát. Dec. 1őkén lesz kezdete a' rendes kocszásnak Wagramig, 's remény-lik, hogy fels. urunk teendő az első utazást rajta. — Nyolcz sze-kérral vala fölkészülve az „Ausztia“ nevű mozgony (Locomotive) mellyek a' 164 rajtok ülő személylyel együtt 684 mázsányit nyomnak.

Bécs nov. 23kán: Triesztből épen most érkezett tudósítások szerint János cs. k. főhg. és Adalbert porosz k. hg nov. 19én éjjeli 12 órakor érkeztek meg Marianna gőzösn legjobb egészségben, a' trieszti kikötőbe. Másnap reggel mind a' két fens. utazó 14 napra vesztegintézetbe ment. August porosz hg is megérkezék a' trieszti kikötőben nov. 11kén; késő este Levant gőzösn, melly Sztambul oct. 13kán, Smyrnát 16kán, Athénét nov. 1jén 's Corfut 8kán hagyta el. Másnap reggel ki zállott a' kir. hg. 's a' számára illően elkészített új Lazarettben vön lakást.

P O R T U G Á L I A.

Lissabon, nov. 4én: Az oct. 31iki cortesülésben azon föl-tétek jöttek szőnyegre, mellyek alatt a' tanácsosok választása jöven-dőben történendő. A' választottságé enkénti 4 ezer tallérnyi jövedel-met indítványozt alaptörvényül tanácsossá megválasztalhatásra, mi iránt hosszas vita után sem tudott megégyezni a' cortes, 's csak más napi ülésben lön eldönve, hogy e' czélra 2 contoayi (3333 tallér-nyi) évi jövedelemmel bírás szolgáljon alaptörvényül. A' tanácsosokká választhatók második osztályába a' nagykereskedőket 's gyár-tulajdonosokat helyezék, kiknek nyereségét evenként 5 contora bő-csülhetni; mivel azonban eziránt tökéletesen meg nem egyezheték a' cortes, véleményadásra szólítá föl a' pénzügyi biztosságot. Ezu-tán az hozaték indítványba, hogy érsekek 's püspökök is megvá-tosztathassanak tanácsosokká, midül heves vita keletkezett 's a' ha-lázzat a' jövő ülésre halasztaték, mivel Jose Estevao indítványt tön a' ministerek meghívására, hogy maguka egy a' hivatalos Diario do Governoban megjelent cikkk iránt a' cortes előtt védelmezzék, A' cortes elfogada az indítványt 's másnapra meghívá a' ministereket. Az éntett cikkknek e' kérdés szolgálta tárgyul: Csupán a' nép-től függjön e' tanácsosok megválasztása? 's azon következtetés, hogy e' kérdésre 5 szőnyi többséggel nyert igenlő választ csupán számos követ kimaradtának a' gyűlésből köszönhetni, kik mind el-lene szavaztak volna, 's azon félelennek, mi több fegyveres nem-zeörnek karzatokon megjelente szűlnémelly bátortalan követ-ken. Továbbá még erőlenek is hirdeti e' szavazást az említett cikkk, mi-vel szerinte a' nemzet többsége teljességgel nem egyezik meg ben-ne. E' cikkk szerzőjének Castro Pereira külmín's-ert gyaniják, 's feszülten várják: mikép fogja magát a' cortes előtt védni. Hogy a-zon cortes-határozat, melly egészen a' néptől teszi függővé a' taná-csos-választásokat, új szakadást 's ingerültséget okozand, az fájda-lom! nagyon is bizonyos, mert nemcsak a' régi nemesség tartja ma-gát ez által megbántottnak, hanem az újabb is, melly elég indójö-vedelem-hiány miatt egészen kizárta szemléli magát e' méltóság-bul, 's épen ezek közt vannak a' jelenkor hősei: Sa da Bandeira, das Antas, Bomfim 's egyebek. A' régi mohosult nemesség most egyesülni látszik a' nem régi fölnyurguttal a' cortes e' határozata megbuktatására; minden e' czélra törekszik a' jelen pillanatban, 's csupán ennek tulajdoníthatni, hogy mindeddig új ministeralakítás nem létesülh-tett. Das Antas nyilván kimondá, miszerint ó azon határozat megsemmíttetése előtt nem fog tárczát vállalni, hanem se-gível minden méltatlanság ellen védni a' királyt.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Madridi levelek nov. 4 trül szomoru rajzokat közlenek a' tar-tományok, kormány 's főváras helyzetéről; jelesül pedig Arrago-niában 's Valenciában aggasztók leginkább a' kö ülmenyek. Or a tábornok, ki olly hathatósan készült Castavieja ostomára, fölha-gyni lön kénytelen e' szándékával, mivel Cabrera csapati minden oda vezető utat elállottak, 's most parancsot kapott a' kormánytul Es-partero sergét négy zászlóaljal támogatni 's harcossival Calatayud vidékén foglalni el erős állomásokat, Esparteroval folyvásti kapcsolat-

ban maradtatás végett. E' parancsot teljesítve alig hagyá el Castellon tartományt Oraa, 's Cabrera parancsi alatt 10 ezer carlosi fegyveres árasztá el a' tartományt, mindenütt pusztítás nyomdokait hagyva maga után 's Valencziát is komolyan fenyegetve, minek következtében hír szerint Oraa ismét visszatérni lön kénytelen az említett város hathatós védelmére. Estremadurában még nyomasztóbb szűkség; kétszáz főnyi lovas lázas csoport nem rég rövid idő alatt 19 hazafit (bírákat, orvosokat 's földbirtokosokat) lövetett agyon. 's 7 ezer piastert 's 120 lovat ejte zsákmányul. Toledo 's Mancha tartományokrol sem igen lehet jobbat mondani; Burgosban és Soriában mindazáltal örvendetesbek a' körülmények, 's Aspiroz ezredes élénken üldözi az e' tartományokban maradt lázadókat. Aranda de Duero parancsnoka nov. 6án Espeja és San Leonardo helységeket megtámadván, három álgut foglalt el, miket a' hátráló Zariateguy ott elásatott. Espartero tábor szállásából már két hét óta nem érkeztek hivatalos tudósítások. — Az új minis'terség, vélemény szerint alkalmasint fen fogja magát tarthatni a' cortes megnyitásaig; tulajdoni azonban ez időhatárt, bajosan mondják, miszerint Olozagatól már tanácsot kért minis'terség-alakítás iránt a' kormányzó királyné, 's csak érdemes munkabíró társak hiánya tartóztatá e' dicsvágyó fiatal férfit attól, hogy magát minis'terelnökül nem ajánlá; Pizarro sem volt szerencsésebb, kire szinte illyesmit akartak bízni. E' tárczaválalástul idegenkedést nem csudálhatni, ha meggondoljuk a' hadsereg általános állapotját. Valamennyi tábornok a' legszükségesebb segédeszközök hiányáról panaszkodik, mi igen nehezíti a' tábor munkálatát, 's valóban félhetni, hogy e' mindenütt uralkodó szűkség mellett, Espartero szigorúsága sem leend képes többé helyreállítani az itt ott bomladozott hadi fenyegetést, mely ha most valóban kitörne, számíthatlan következményű veszélybe dönténé a' kormányt 's tartományokat, mik már ugy is csak kétszeresített erővel nyomhatják el az emelkedéssel fenyegető lázadási szellemet. Az estremadurái polgári hatóság kérelmet intéze a' kormányzó királynéhoz, melyben hivataláról lemondással fenyegeti a' kormányt, ha az folyvást nem nyújt hathatós eszközöket intézményinek tisztelében tartására, 's a' naponkint szemtelenebbül dulongó carlospárti rabló csoportokat szorosban nem fékezendí. E' kérelem következtében több változtatást tón a' kormány Estremadura polgári katonai hatóságában, 's a' királyné Madridban örködő ezredébül egy századot küldé az estremadurái őrség megerősítéséül. A' lázadók egyes rabló csoportai naponkint szaporodva bukkannak elő a' tartományokban, 's az alkotmányos sereg komolyabb csatába bocsátkozhatás helyett ezek üldözésével kénytelenek a' drága időt eltölteni. Az új cortes-követek csak nevezetes fegyveres erő kíséretében juthatnak a' fővárosba. Az ország pénztára fenéig kiürült, 's az elaggott gyáva minis'terség, mellynek minden tagja majd egy század alatt görnyedez, nem képes a' bajon segíteni, 's így a' kormány naponkint veszt népszerűségébül, mellyre a' mostani körülmények közt olly igen nagy szűkség van. Olly országban, hol sem rend- és szabályszerűsége, sem anyagi érdekekre, vagy a' nemzet belátására és összetartására nem támaszkodhatni, csupán a' nép lelkesülése 's szenvedélyei tarthatják fön a' kormányt; de csak a' nyilvános helyek erősekkü népe, melly egyedül képes Spanyolországot megmenteni 's ujja teremteni. Spanyolország szerencsétlenségére e' népet csak nagy cselekvények hozhatják mozgásba; mivel azonban sem fényes győzelemre nem tudják vezetni, sem az annyira ohajtott békét megszerzeni számára, tehát számúzik egyes tagjait 's agyonlövetik, ha kétségbeesés, bizalmatlanság 's éghajlatuk forrósága által fölingerülve a' jogszerűség korlátán kitörnek. Espartero most rendkívüli szigorúsággal bünteti azokat, kik bőszerűségökben tábornokikat fölládozák, pedig valóban ohajtani lehetne, hogy inkább ostromra vezesse őket a' biscayai hegyiségek 's ellenség vérében mosassa le vétküket; a' rendkívüli szigorúság mindenütt csak gyűlölet magvait hinti, 's boszuságát, vagy talán épen árulását is, mert a' halálos büntetéstüli félelem nem gerjeszthet bizalmat a' hadseregben; parancsolni, vezérteni 's győzni tudjon a' főparancsnok, nem pedig rettegtetési szellemen dühöngeni sorai között, mert ez által végre még áldozatul eshetik idegen befolyás okozta ferdeségeknék vagy heves szenvedélyeknek a' baha és szabadság ügye. — A' trónkövetelőnek egy határozata kiegészítését parancsolja a' hiányos navarrai 's biscayai zászlóaljaknak castiliakkal, foglyokkal 's szökevényekkel. E' munkálat igen sok nehézségre talál, mivel az említett két nemzet közt naponkint növekszik az idegenkedés. Bayonneban élelemszállítás végett néhány kereskedővel szerződésre kívánt lépni a' trónkövetelő; de minden fényes ígéretil mellett sem volt képes azokat ajánlata elfogadására bírni.

A N G L I A.

Abercrombie ismétli megválosztatása alsóházi elnökül elnémitá a' torylapokat, mellyek nem örömet látnak, hogy már ez első alkalomkor csata nélkül foglalák el a' tért a' szabadelmük; de szólni még sem mernek, mielőtt a' tory vezérek további terveirül nem bizonyulnak, 's azért most csak O'Connellt tűzik ki rakoncziatlankodásik czéllapjaul. Ez nem fogja ugyan gyöngöszthetni O'Connell befolyását Irlandban, sőt még Angliában sem; de nyilvánosan oda mutat, hogy a' tory párt a' közfigyelmet azon ügyről, miért az izgató küzd, saját személyére vezérle, 's így természetesen legtisztább akaratja mellett is mindig számos gyöngöszését juttathatni közönség elibe. Az eddig történetkibül 's körülmények összehasonlításából ítélvén mindazáltal, előreláthatni,

miszerint a' toryk nagy mérsékkel 's kimélettel viselendik magukat a' parlamentben, mivel vezéreik érzik, hogy azon idő még nincs itt, mellyben hatalmasul vezethetnék a' kormányt, ha csakugyan rá juthatnának, más részről pedig a' whigek szinte igen vigyázva fognak haladni javító pályájokon, nehogy teendő indítványaik maguk ellen riasszák a' közvéleményt. Miből állandnak ez indítványok? mind- eddig titok. 's ez okbul a' radicalok mozdulatiról sem hozhatni még valószínűséggel ítéletet. A' titkos szavazás szükséges létéről már annyira meggyőződék a' többség, hogy majd bizonyosan állíthatni, miszerint a' jövő választáskor csupán abban különbözendnek egymástul a' jelöltek: titkos szavazás mellett vagy ellen akarnak e nyilatkozni?

Nov. 15én trónra lépte óta először tisztelé meg jelenlétivel fényes udvarkörnyezetben Drurylane színházat a' királyné. Minden páholy már több nappal előbb iszonyu áron lön elfoglalva, jóval az előadás kezdete előtt már bajosan leheté a' színházba jutni. Másnap a' színház előtti tér földve volt kalapokkal, cipőkkel 's leszaggatott ruhadarabokkal. A' királyné néhány perczel jelent meg 7 óra után, Conyngham marq., Albemarle gr. a' szép Sutherland hgné 's egyébek körében; az előadaudó színarabot 's annak külön személyjegyzékét fehér selymen arany bötükkal nyomtatva lelé a' királyné gazdagon díszült nyílt páholyában. Megjelentét a' színházat leomlással fenyegető tapsal 's döngő éljennel tisztelé a' közönség, 's az egyszerű fehér ruhába öltözött fiatal fejdelemnő örmöknyűkben ragyogó szemekkel mosolyga lelkesült népére. Fügöny felgördültekor az egész játszó személyzet színpadra lépén, eléneklé a' „God save the Queen,“ mit a' játék-előadás követe. Ennek vége után zajosan ismétli fölvonatását kíváná a' függönynek a' közönség, 's a' brittek büszke nemzeti dala: „Rule Britannia“ ezer torokbul fakadtatá meg a' ház boltozatát. Ezután igen mulattató vigjátékok adának a' színészek, melly sokszor kacajra fakasztá az életvidám 's feszező tettetést nem ismerő fiatal királyné. Az egészet ismét a' nemzeti dal elhangoztatása követe, 's a' tapsok közt távozó fejdelemnőt az utcán ösztetődült nép üdvözlé örmöriadozásival. Fontos ujság gyanánt említi a' M. Post, miszerint a' királyné a' harminez év előtt divatból kiküszöbölt himzetes uszalju ruhákat ismét viselteni parancsolá ünnepélyes udvarlásokon, 's ezt csupán azon okbul, hogy a' hazai gyároknak új kereset- 's munkautat nyithasson. Ugyan nov. 15én délután a' két ház tory főnökei, köztük R. Peel 's H. Hardinge összegyűltek Apsley-Houseban Wellington hgnél, parlamenti harcztervükrol tanácskozándók. A' királyi ítélőszékben (Queensbench) legközelebb, mint ő föls. titkos tanácsának tadjai, föleskütek: Melbourne, Lansdowne, Minto, Howich, J. Russell, a' főügyész 's egyébek. — A' kölni kereskedőség küldöttsége udvarlására levén a' londoni lordmayornak, bársony kötetü 's arany metszetü föliratot nyujta át neki, rajnai borral kedveskedvén egyzersmind ő lordságának 's mind ezt azon körülmény méltánylataul, hogy a' három századig zárva volt Anglia 's Rajna-tartományok közti közvetlen kereskedési összeköttetés ismét megnyílt, mit ezután a' gőzhajózás tetemesül könnyítend. — Meunier, az ismert franciaországi királygyilkolási merény miatt elítelt, még sem talált nyughelyre; egy kikötő sem akarja őt Amerikában elfogadni, 's már többször vissza ohajtott vitetni franciaországi börtönébe. Néhány nap előtt Baines parlament-követelnöklése alatt Leedsben nagyszámu gyűlést tartván a' kereskedőség, kérelem-nyujtást határozott a' parlamenthez idegen az gyapju behozási 's postzó kivitelivám-megszüntetésé iránt. — A' Temze-Tunnelbül már kimeríték a' vizet, 's az utolsó leszakadáskor támadott rézst már annyira betömék, hogy pár nap mulva ismét munkához foghatandnak a' dolgozók. — Sir Francis Burdett Northamptonshireben szokott dagályos hangon monda hosszas beszédét az ottani conservatív lakomán, 's elaraszta alacsony magasztalásával Wellington hget, O'Connell ellenben kiméletlen durvasággal sértegeté. Többi közt így emlékezik Wellingtonról: „E' nagy ország, melly a' dicsőség legfőbb lépcsőjére emelkedék 's egyedül maga (single-handed) győzé meg Europa meggyőzőjét, egyszersmind a' legnagyobb férfit szülé, kit a' világ valaha látott, Wellington hget. Ő oszlopa dicsőségünknek, 's hitünk és alkotmányunk őtalmazója. 's ki ellensége hitünknek 's alkotmányunknak? Egy irlandi béres hazafi, egy olly ember, ki legjobban rágalmozott férfinak nevezeti magát a' hármasországu birodalomban. Nem tudom, az e ő valóban; de annyit tudok, hogy O'Connell Dániel azon férfi, ki Wellington hget gyalázni merészkedik. Valóban gyalázat, hogy e' férfi nevést szünetlenül emlegetni vagyunk kénytelenek.“ Illy hagon folytatá 's végzé rágalomtul 's kérdéstül duzzadó beszédét, mellyet több helyen megtapsoltak a' jelenvolt toryk; de tetteges haznot még sem hajtotte' pöffeteg szóár, mert az irlandi választások megpörlésire megjelent ti edik aláírás-iv is igen silány mennyiséggel biztatja Spottiswoode czimboráit. A' M. Chronicleben e' „czimboraság“ gyalázatos szándokát az által javajfa valaki megsemmíttetni, hogy a' szabadelmük részükrol pörljék meg valamennyi alsóházi tag megválosztatását, 's ekkor aztán minden ez iránti vizsgálat magától megszünendne; mivel választási vizsgáló biztosságban senki sem ülhet, kinek tulajdon megválosztatását megtámadják. E' szerint Spottiswoode csakugyan szépen kijátszatnék, 's vizsgálat esetén méltó büntetésre számolhat, mivel nemtelen vállalatával elrablani törekvék a' parlament drága idejét. — A' stokporti lakomán többi közt azt nyilvánítá O'Connell, hogy nem sokáig maradhatnak helyükön a' minis'terek, ha a' titkos szavazás behozatását ellenzeni bátorokdnának. A' toryk e' nyilatkozatát már meghason-

lására kívánják használni a miniszterekkel: ezúljok azonban az ügyek mostani helyzetében bajosan sikerülhet, —

Az új lordmayor nem elégedvén meg a' nov. 9-iki lakomával, ugyanazon hó 16-án új fényes lakomával törekvők polgártársi emlékében kitűnő helyet szerzeni magának. A' terem díszletei ez alkalomkor ugyanazok maradtak, csak hogy most 6 fősége életnagyságu képe díszíté falát. Melbourne is jelen volt, 's tetszést nyert rövid beszédet intéze a' lordmayorhoz.

A' M. Post panaszkodik a' királyné whig környezete ellen, mivel ez annyi agyada 's nénémasszony regélte kalandokat beszél a' királynérul, 's minden még oly csekély jelentésű szavait is fölkapkodja, hogy ezeket bizonyos lapokban a' nemzet elibe táolhasssa. E' gyöngédség hiány, mellyel egyébiránt minden hölgy iránt tartoznánk viseltetni, szükségkép kedvetlen érzést támasztand a' királynében. A' M. Chronicle írja: „Ő fősége a' guildhalli lakomán 15 vendéggel ürte boros poharat; e' szertartást természetesen csupán izelítéssel teljesíté. A' lordmayor áldomására 120 esztendő Xeresborral felelt a' ktrályné.“ A' guildhalli palotába még folyvást csoportonként tódulnak a' kíváncsiak, mert belső díszítményeit nem bonták le, minthogy nov. 16-án a' lengyel menekvők számára szándék benne tánczvigalmat tartani. —

A' M. Post legközelebb száma terjedelmesen írja le a' királyné statusöltözeteit. A' koronázásra 's parlament-nyitásra szánt statusruhán 8 rőfnyi hosszú bíbor uszalj (Schleppe) leend hölgyemennyéttel (Hermelin) prémezve 's háromszoros aranyaszománt-szegéllyel. Ez uszalj 20 fontot nyom 's hat apród vagy komorna által fog vitetni. Az ujak olly szabatuak, minőket Boleyn Anna királyné viselt. Hasonló lesz a' Bathrendi öltözet, csak hogy kelméje habse-lyem, 's mellén csillag ragyogand. A' térdszalag-rendi öltözet bársonybul van, hasonló himzettel, a' nagy szalag jobb válláról függend le a' királynénak, a' gyönyörű himzetű térdszalag pedig karján fog díszleni ez ismét körirattal: Hony soit, qui mal y pense.

FRANCZIAORSZÁG.

Az új kamra első ülései élénk figyelmet 's érdeket támasztandnak, annyival inkább, mivel az akkor törtéendő kinevezések valósultakor kérdésbe jövend Lefebvre megválosztatásának jogossága vagy jogtalansága Laffitte ellen. A' kormány igen kívánja kedvezőleg eldöntetni e' kérdést Lefebvre részére, mert a' mostan támadt nézetek mellett új választásban minden esetre Laffitte leendne győztes. Az elnökséget alkalmasint ismét Dupin nyerendi el, mert a' kormány bizonyosan nem fog más jelöltet állítani ki ellene, a' doctrinairek pedig nem állíthatnak ki senkit vele mérkőzésül, bár mint ohajtanák is azt. Guizot már határozottan jelenté barátinak, miszerint ő nem szándékozik követház-elnökké válosztatását sürgetni. Legfontosb tárgy mindjárt az első ülésekben tehát a' válosztási ügy lesz, 's a' már Parisba érkezett követeket minden párt saját érdeke szerint törekszik részére hódítani. A' kormány azért ohajtja Laffitte kizáratását valósulva látni, mivel ellenkező határozat mindjárt eleinte igen kedvetlen hatást vonhatna a' most fenálló rendszerre, a' kamra szelleme megváltoztával.

Az ujonan válosztott kamrai követek közt 178 tiszviselő találkozik. Ezen kívül van köztük: 7 volt miniszter, 53 ügyész, egy volt pair (Fitzjames hg), 41 volt tiszviselő, 21 katona, 15 pénzváltó, 57 kereskedő, 15 bányatulajdonos, 4 író, 5 mezeigazda, 3 jegyző, 3 orvos, 's egyebek. — Damrémont tábornok holttestét nov. 15-én vívék keresztül Lyon várason. A' Temps szerint a' kormány Bonatul nyugatra Constantinehez mint egy 18 lieunyire fekvő Stora várost elfoglalni 's megerősíttetni szándékozik, kereskedési szerencsés helyzete miatt. Ugyan lap szerint szorultságában a' kormány Bugeaud tábornokra bizá Afrika kormányzatát, ki azonban határozottan nyilvánítá, hogy csupán ideiglen kész e' nagy terhet elfogadni, mivel igen ohajlja ismét megláthatni családját, mellytől már nyolcz hónap óta van távol. Helyette orani parancsnokká Auvray tábornok nevezteték; kinek megérkezését mindazáltal nem várá be Bugeaud, hanem a' vett parancs után azonnal Algierba siete, hogy minél előbb ismét megszabadulhasson. Egyébiránt az egészségi állapot Franciaország valamennyi afrikai birtokiban tetemesül javult. — A' doctrinaire jour. de Paris, melly évi előfizetési díját 40 frankra szállítá 's azzal a' szabadelmű lapoknak igen sokat ártott, most ismét 60 frankra emeli ezt jelentvén, hogy a' leszállított áron teljességgel nem adhatja ki többé. — Jól értesültek bizonyosnak állítják, miszerint Napoleon Lajosnak Schweizban további tartózkodását nem szándékozik ellenzeni a' francia kormány. — Genoude, a' Gazette főtulajdonosa nov. elején tartá első egyházi beszédét st. Ayoul de Provins szentegyházban, közel Plessis-les-Tourneles nevű gyönyörű kastélyához. Genoude, mint tudva van, csak pár év előtt lépett egyházi rendbe. — A' király legközelebb egészen ujonan szándékozik rendezni tábornokkarát. —

Paris, nov. 15-én: Kormányunkat különös sors üldözi; most ugyanis nagyobb zavart áraszt reá szerencsés előmenete Afrikában, mint ez előtt szerencsétlensége vala eszközteni képes. 'S ezt nemcsak Constantinerul mondhatni el, hanem egyszersmind az algieri kormányzóságul. A' Constantine megvívásában részesült katonatisztek most, miután előléptetést vagy rendjelt nyertek, ismét visszaterni szándékoznak Parisba, 's télen minden vigalmban részesülni; mert bárminő kellemes is az Afrikában tartózkodás, a' párisi daljáték, tánczvigalmak 's egyéb zajos és csöndes multságok mégis minden esetre sokkal vonzóbbak, hogysem oly könnyen lehetne tőlük megválni. 'S e' zavart még nagyobbítja a' halál, melly Damrémont 's Perregaux tábornokokat elragadván, vezér nélkül hagyá Afrikai birtokaink kormányzatát. Valée tábornagy egészségi állapotja miatt kíván Franciaországba visszaterni; Fleury, Lamy 's Rulhières tábornokok pedig azért, mivelnem akarnak tovább Afrikában maradni. Röviden, Trezel tábornokot kivéve senki sem akar maradni, kire legalább némileg lehetne illy fontos állomás parancsnokságát bízni, 's ezt is csupán személyes bátorsága 's rendületlen böcsületessége ajánlja, mert egyéb megkivántató vezéri tulajdonságokkal épen nem igen dicsekedhetik. Bugeaud tábornokot is akarák főkormányzóul Constantinebe küldeni; de az hir szerint inkább szeretné követségét elfoglalni, vagy földjeit művelni Franciaországban. E' szükségben Delarue ezredes határozá Constantinebe küldeni a' kormány 's általa kéretni Valée tábornagyot: tartaná meg az algieri főkormányzást 's lépjen egyezésre vele Algier, Oran 's Constantine (így nevezik most Bona tartományt) három tartomány rendezése iránt. Rulhières tábornok rendelést kapand ez utóbbi tartomány parancsnokságának átvételére, mi végre 2-3 ezer emberrel vissza kell Constantinebe térnie, ott a' francia hatalmat szilárdul 's tartósan megalapíthatni. Ez igen nehezére fog esni, mivel mindig ott halt a' párisi fényes körökért, 's a' kormány sem igen fog ott maradtával nyerni, mert Rulhières nem ismeri Afrikát. Mondják; Delarue ezredes küldetésének még titkos célja is van, t. i. arra bírni Bugeaud tábornokot, hogy Brossard tábornok gonoszságát iparkodjék elföldni, 's nyilvánosságtul megörzeni; mi azonban nehezen fog megtörténhetni, mert Bugeaud szilárd elvű böcsületes férfi, 's illy nyilvános aljas csalárdság palástolására soha nem nyujtand segédkezet.

Nov. 19-én a' király öt gyalog sor- 's három lovas ezred fölött szemlélet tartván, mielőtt a' katonák elléptetnének mellette, több rendjelt osztá ki köztük. — A' Constantine ostrománál vité halállal kimúltak özvegyei 's árvái számára a' király 20 ezer frankot adott át a' hadminiszternek, a' királyné 's Adelaide hgnó pedig egyenként 5 ezret. Orleans hg ugyanazon célra már 10 ezer frankot küldött egyenesen Afrikába. — Paris nov. 19-iki lapok két nevezetes pénzügyi hírt közlenek. Első ez: a' portugál kormány hivatalosan jelenté, miszerint statusadóssága decemberben 's jövő januárban fizetendő kamatszeteleit (Coupons) nem képes beváltani, 's helyettük száztul öttel kamatozó kincstári kötelezvényeket kíván kiadni, miket egy év mulva szándékozik visszaváltani; a' 2dik: a' keletindiai társaság jövő 1833-ik évi jun. 30-án bel-földi négygyel száztul kamatozó adósságát kifizetni határozá, ugy azonban, hogy annak felét (1,760,000 font sterling), a' kik kívánják 3pCentes kötelezvényekkel válthatják se. Az adósság másik felét tartalék-pénztárából fizetendi ki a' társaság.

Koreff 's Wolowszky már többször említett pöre Hamilton 's Lincoln családok ellen csakugyan lecsilapuland, mivel Koreff, mint mult számunk emlité, hivatala méltóságával meg nem egyezhetének vélvén az alacsony ember-életérti zsidóskodást, önkénytelmonda minden törvényes követelésrül, Wolowszky pedig Czartorysky hg közbenjárultára legközelebb hasonló cselekvék. Pártvézet nélkül tekintvén át az egész dolgot, minden esetre az angol családokat éri a' vád terhe, mert ezek kiméletlen személyességekkel fakkadtak ki a' két orvos ellen, kik mind a' mellett folyvást megörzék a' betegségi részleteket 's egyéb titkokat, 's minden személyességet az egész ügyben szorgalmasan kerültek.

N E M E T O R S Z Á G.

A' német szövetségi gyűlés nov. 9-ki ülésében következő két határozatot létesite: 1) A' német szövetségben egyesült kormányok, a' német szövetséghez tartozó birtokokban megjelenő tudományos és művészeti szüleményekre nézve következő alaptörvényeket rendeligyakorlatba vétetni. 1 cikk: Semmiféle tudományos szüleményt, hasonló semmi művészeti munkát nem szabad, szerzőjének vagy annak, kinek a' szerző eredeti munkája fölötti jogát áltadta, megengyezése nélkül újra nyomtatni. 2 cikk: Az első cikkben kijelölt joga a' szerzőnek, vagy annak, kit erre a' szerző meghatalmazott, a' törvényes örökösökre áltmenend, és mennyire a' munkában a' kiadó vagy nyomtató meg van nevezve, az egész szövetségi statusokban tíz esztendőre elismértetik 's őtalmaztatik. Ezen tíz eszt. időszakot, azon munkákra 's művészeti szüleményekre nézve, mellyek a' szövetségi birtokokban a' közelebbi husz év alatt jelentek meg, a' jelen határozat napjátul kell számlálni, a' jövendő n megjelenendők nézve pedig kiadásuk idejétul. Ha a' munka több kötetben vagy szakaszban látand világot, az említett tíz évi időszak az utolsó kötet vagy szakasz megjelenéssel fog kezdődni, föltevén azonban, hogy az egyes kötetek vagy szakaszok kiadása közt, három évnél több nem telend el. 3ik cikk: A' nagy és tetemes költséget kívánó munkák szerzőji, kiadói vagy nyomtatói utánnomás elleni joga az említett 10 évtől, mi legkisebb időszak, 20 évig is, mint legnagyobb időszakig, ki fog terjesztetni; és ha valamelyik kormány tulajdonosát azon 20 évijogra, a' német szövetség ülésében fognak az iránt értekezni a' szövetségi tagok, föltevén hogy az ill-tó kormány három évre a' munka megjelenése után a' dolgot a' szövetségi gyűlésben javaslatba hozandja. 4 cikk: Azon büntetésen kívül, melly az utánnomás ellen törvényesen meghatározott, minden esetben el fognak szedetni az utánnomott példányok, 's a' művészeti munkáknál készületek, lapok, kövek, mintak stb. 5 cikk: Az első cikkben kijelölt utánnomások, már akár a' német szövetségi birtokokban akár azokon kívül készületek, sehol a' szövetségi tartományokban nem áru-

tathatnak. Egyébiránt azon szövetségi kormányok, melyeknek statusában az utánnomás nem volt eddig törvényesen megtöltve, magok határozzák el: meg fogják-e és meddig engedni birtokukban az eddig megjelent utánnomatok árultatását. Gdik czikk: Tudósítani fog a szövetségi gyűlés az iránt, milly rendeletek kívánának egyes szövetségi tartományokban az előadott alaptörvények létesítésökre, valamint arról is: mi módon mutathatni meg egyes statusokban az eredeti kiadás bélyegét, 's idejét a munka megjelenésinek. Mivel egyébiránt a szövetségi tagok nagy többsége a mellett nyilalkozék hogy az irók 's kiadóknak tíz évvel hosszabb időszak engedessék a tulajdoni joguk gyakorolhatására, ennél fogva 1842 kezdetével, ha előbb nem fog szövetségnek iteltetni, mind azon időszak hosszabbításáról mind arról emelkedendek a szövetség tagjai: milly befolyását látja a tapasztalás a jelenlegi törvényeknek a tudomány 's művészet virágoztatására, 's mennyre érdekesek azok a közönségnek. II) Azon kérdésről, mennyiben vegye ótalma alá a német szövetség a dramai 's hangászati munkákatszínpadra és szőnyegre vitel ellen, ez iránt a kinevezett biztosság javaslata váratik.

Ezen törvények — mond a frankfurti hírlap — fölemelik a német tudósok lelkét, jobb jövődőt láttatnak az iróval, nagy mértékben előmozdítják a tudományt 's művészetet. Eddig az erőművészek a gyárnoknak csak volt valamije; a tudósok, a philosophusok, az irók semmije. Az iró gazdagítá a könyvárosokat, maga pedig szegény maradt. Ezután másképp leend. Hála tehát a német szövetség felvilágosult hazaszeretetének. E szerint mindinkább létesülend a német egységéről eszme, mit sokan álomnak tartottak. Hála 's tisztelet azon kormányférfiaknak, kik gondjokat az ész szüléményire kiterjesztik. Jutalmok leend a közönség szives küszönete. Nagynemű 's igazságos e politikai nézet; de szükség is volt létesülésére. — A literari ragadozást törleszté el a német szövetség; algieri vállalatot hajta dicsően végre a szellemvilágban. Österr. Beob.

A carlsruhei hírlap szerint Maksz bádeni markgróf száz darab aranyat ajánlott a következő kérdés legjobb megfejtéséért: „Miben különbözik az angol mezei gazdaság a némettől; micsoda változásokon ment keresztül az angol mezei gazdaság, mióta azt Thaer leírta; létesíthetik-e az haszonnal Németországban; és milly körülmények között, 's milly változtatással? — A munka az iró tulajdona marad, de egy év alatt tartozik azt kinyomtatni, 's a pályamunkákat legfőlebb 1838. sept. 1-jeig a német gazdák gyűlése előkéréséhez, vagy pedig a bádeni nagy hgi gazdasági egyesület központi helyére Carlsruheba kell küldeni. A jutalmat a német gazdák gyűlése ítéli el. — A közlebbi frankfurti vásárral írják, hogy az nem épen meglegültökre ütött ki az adóknak. Nem említvén a kereskedés mostani többféle akadályát, sokkal több adnivalót gyűjtöttek össze a legközelebbi mártónapi vásárra, mint az előbbi éviékre. A vevők ellenben kisebb számban jelentek meg, mint egyébkor. Mindazáltal posztóban, gyapjúkészítményekben 's vászonfelékben jó vásár volt; pamut-selyem-felselyem-készítményekben nem annyira. Vas-aczél-porzellan-üveg- 's bőr árúk középszerűen keltek. Nyers bőr bőven volt, de nem igen vették. Nyúlóbort csak kis mennyiségben adhattak el. Borjúbőr nem volt elég, 's azt, mit találtak hirtelen elkapták. Viasz, méz sok volt, 's majd mind elkelt. Kender s len kevés vitétt. Gyapju nagy mennyiségben árultatott, de nem volt élénk kelete; azonban mégis használták a gyárnokok az alkalmat jó 's becses gyapju-vásárlásra. —

O L A S Z O R S Z Á G .

Nápoly nov. 11kén. A tegnapi hírlap 19 kir. határozatot közöl, miknek ereje szerint Szicília nápolyországi melléktartományának (provincia) nyilatkoztatik. Az első határozat a tulajdonképeni szicíliai ministerséget törleszté el; melly ezután a nápolyi ministerségnek leend alárendelve. A palermói kir. ministerség egyenes kapcsolatba fog tétetni a nápolyival. A szicíliai ügyek eddigi ministere más tisztségre tétetik által. A 2dik határozat Campofranco hget szicíliai helytartósági hivatalát elmozdítja; kinek helyét a 3ik határozat szerint, Laurenzana hg D. Onorato Gaetani, eddigi statusminister, foglalandja el két évre, ugy azonban, hogy a nápolyi ministerségtől függend. A 4ik rendelet szerint titkostonácsosok fognak kineveztetni, kik ha a szicíliai gen. helytartó nápolyi születésű lesz, szicíliaiakból, ha pedig a szicíliai gen. helytartó szicíliai származású leend, nápolyiakból választatnak.

Maltában teljesen megszűnven a görösmirigy, újra kezd éledni a kereskedés.

A M E R I K A .

A szövetséges statusok gyűlése elfogadá azon törvényjavaslatot, mi által megengedtetik 10 millió dollárnyi kincstárlevelek kibocsátatása. A levelek azonban 50 dollárnyinál kisebb becsűek nem lehetnek, 's egy év múlva a kincstárnál viszont beváltathatnak. A tőlük járó kamatot a statusitoknok fogja ugyan szoroson elhatározni, de az hat pcentnél több nem lehet.

Ugy látszik a mexicioiakat nem hagyta még el egészen a remény Texast birtokjukhoz kapcsolhatni. Az északamerikai kormányának hivatalosan jelentették, hogy Galveston és Blazos texasi kikötők mexicói hajóktól körülvetetvék. Labranche úr, mint a szövetséges statusok Texas részire nevezett ügyvivője sept. 21kén utazott el Uj-Orleansból rendeltési helyére. — Uj-Orleansból írják oct. 19rül, hogy Bayou-Rapideben Alexandriához közel oct. 17ke északán, szélesen elágzott néger összeesküvés vala kiüten-

dó, mit szerencsére egy összeesküdt társ urának még fölfedezett. Mintegy 50 negert fogtak el, 9 a főreszesek közül Alexandriában (Louisiana) felakasztaték, 3at szabadon bocsátottak, 's még mintegy 40 várja tömlöczben elítélését. Katonák küldettek tüstint a'lázongó kerületbe, 's a negerek újra engedelmessékednek.

E L E G Y H I R .

Londoni tudósítás szerint a keletindiai társaság néhány nap előtt nagy mennyiségű baktriai régiségekre tón szert, melyek között különféle mintegy 3500 darab aranyezüst 's rézpénzek is találkoznak azon görög és indiai scytha hatalmasságoknak, melyek azon idő óta, midőn nagy Sándor Baktrát építetté, az ozmánok általi elfoglalatásukig azon tartományoknak, Baktrianában és Felső-indiában uralkodtak. Nevezetes úton jutott a keletindiai társaság az említett régiségekhez. A bombayi elnökség szolgálataiban volt ugyan bizonyos Masson nevű közpattantus, ki megszökvén helyongott ide 's tova Afghanistanban. Látván, milly kedvesen veszik a francia főhadisztek az afghanistáni emlékek körül találtatott régi pénzeket, fő foglalkozásává tevő a régiségek kirkasztatát 's összegyűjtését. Régi rézpénzek Baktra és Bamian vidékein olly közönségesek, hogy azokat a rézművesek megolvastják 's különféle eszközökre használják. Masson lassanként 40 ezer órabot gyűjté össze, melyeket valamint egyéb összeszedett régiségeket a calcuttai kormányzóknak ajándékozott, miért az őt katonai szolgálatától felszabadította 's ügyvivőjének nevezé ki Cabulban. Még csak kis idő előtt is nagy ritkaságnak tartották az ahoz érők az indiai scytha pénzeket; de a calcuttai ázsiai társaság, a Ventura tábornok gyűjteménye, melly jelenleg a parisi könyvtárban tartatik, különösen pedig miket Masson gyűjtögete, uj 's egészen váratlan forrását nyitották fel a régi pénzeknek, melyek a baktriai tartományok történetére különösen a 2dik századtól a 7dik'ig új fényt derítendek. Noha némelyek kelletténél nagyobb fontosságot tulajdonítottak a régi pénzeknek, annyi csakugyan igaz, hogy kivált nagy mennyiségben találtatván tanuságos nyomait tüntetik azok föl különösen olly idők 's népek történetei-ek, melyeket történeten napfényre nem emelhet. — Az afrikai francia birtokokban nem lassú léptekkel halad a mivelttség. Algierban, Granban és Bonaban 32 iskola, 's 1104 tanuló van; az utóbbiak száma 1832 óta 931gyel szaporodott. Legnevezetesebb a bonai iskola, hol fölsérdültkőművesek francia nyelvre, írásra 's számításra tanítanak. — Pariban Alibert előbbi első r. n. des udvari orvosa a királynak, nov. 4kén 70 éves korában kimúlt. — Frankfurti levél szerint a német szövetség véget vetett az évi rendes gyűlésnek, csupán egyszer fognak még a követ urak összeülni a jegyzőköny aláírata végett. A csendőrségi rendelet iránti tanácskozás ugylátszik nem változtatand semmit a jelen állapotban, fennmaradván azon tekintetben az előbbi viszonyok a városi tanács és szövetségi követek között. — Bizonyos utazó nagyon alkalmasnak írja Krimet szőlőtermésre, mellyben ha t. i. czezszerű bálnasnod párosulna az áldott földdel, híres bort szünnének.

A szibériai nagy hideget megüldélni abból, hogy ott a föld bizonyos mélységre nyáron is fagyva marad. Gmelin beszéli, miképen egy irkuczkilakos a mult század elején kutat akartásatni, de a munkát félben kellehagynia, mivel 90 lábnyi mélységre is fagyos volt a föld. Ugyancsak Irkuczkhoz közel kutatásához fogtak 1830ban, 's még azon évben 78 lábnyi mélységre haladtak, 1831ben pedig 90 lábnyira ásták, de a föld mindegyre fagyosnak találtaték. Nevezetes körülmény azonban, hogy a hőmérő, melly kevés lábnyira a földfelület alatt — 6° R mutatott, a 90 lábnyi mélység fenekén — 1° R emelkedett; mi valamint egy részről reményt nyújt a kutatás sükérülhetése iránt, ugy más részről némely természetvizsgálók véleményét, mi szerint nem létezne nagy hőség a föld keblében, megczáfolni látszik. — Parisi levelek szerint Belgiumban mulatott közelebb Gérard tábornok, 's nem akart visszatérni Franciaországba, míg az antverpi erősséget meg nem nézi. Elmegy tehát a várkapuhoz, 's kéri bebocsátatását; de figyelmeztetik, hogy a kormánytul nincs arra engedelem adva. „Igen de én Gérard tábornok vagyok, mond a hős vezér — én segítém bevenni a várat.“ „Ha maga a király volna is Ön — felel a h. d. iszt — még sem bocsáthatnám be a hadministerség engedelmével. Egy tisztviselő, ki halálát szövélt, azt sugja erre a tábornoknak; „Tessék egypár óraig sétálgatni, én kieszközlöm a bebocsátatást.“ A tábornok rá áll. A tisztviselő rögtön röpül Brüsszelbe, 's nem tölt el két óra, visszáröpül a vasuton azon parancsossal, hogy a tábornokot nem csak be kell bocsátni a várba, hanem össze kell 500 katonát gyűjteni, a tábornok katonai megtiszteltetése végett. A parancs végrehajtaték, 's a belga katonák lelkesülve fogadják a tábornokot. — Szent-Pétersvári tudósítás szerint az idei aratás különösen Russzia belrészeiben nem felelt meg a nagy várakozásnak. Kender azonban igen bőventermelt. — Ama nemes szívű francia orvos Bulard folyóiratot szándékozik kiadni a dögmirgyről Konstantinápolyban.

Cantonbul (China) írják, hogy ott mart. 10kén tartott a hasznos ianereket terjesztő társaság ez évi gyűlése. Czélja e társaságnak mivelni a chinaiak elméjét különféle folyóiratok közre bocsátatása által.

GABONAAR: dec. 18ójén Tiszta buza 70 2/3 — 62 2/3 — 56 2/3. Kétszeres 43
Borza 58 2/3 — 36 — 33 1/3. Arpa 29 1/3 — 26 2/3 — 24. Zab 20 — 19
1/3 — 15. Köles 90 — 86 2/3. Kukoricza 32 — 30 — 26 2/3.
PÉNZKELET: Bécs nov. 28kén 5 pCtes stat. kőt. 105 1/16, 3 pCtes 77 1/4
bécsi 2 1/3 pCtes bankköt. 66 5/3.
DUNAVIZÁLLAS nov. 30kán: 7' 6" 0" dec. 1jén: 7' 1" 9" 2án: 7' 0" 6"
LOTTO nov. 29kén 9. 85. 86. 67. 15.